

Sygn. akt I CNP 3/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski

w sprawie ze skargi A.P. prowadzącego działalność gospodarczą
pod nazwą A.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w W.

z dnia 3 marca 2005 r., sygn. akt [...],

w sprawie z powództwa C. S.A.

przeciwko A.P. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą A.

o wydanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 lutego 2007 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Pozwem z dnia 23 grudnia 2004 r. strona powodowa domagała się nakazania pozwanemu wydania dwóch samochodów ciężarowych. Odpis pozwu wysłany został na adres wskazany w pozwie jako adres zamieszkania pozwanego. Po dwukrotnym awizowaniu przesyłki uznano ją za doręczoną na podstawie art. 139 § 1 k.p.c.

Wyrokiem zaocznym z dnia 3 marca 2005 r. Sąd Okręgowy w W. nakazał pozwanemu wydanie stronie powodowej wymienionych pojazdów. Odpis wyroku wysłano na adres pozwanego podany w pozwie. Po dwukrotnym awizowaniu uznano go za doręczony na podstawie art. 139 § 1 k.p.c.

W związku z wymienionym wyrokiem zaocznym pozwany wniósł o stwierdzenie jego niezgodności z prawem, zarzucając naruszenie art. 138 i 139 § 1 k.p.c. Skarżący podniósł, m.in., że powołany wyrok zaoczny nie został mu skutecznie doręczony i termin do wniesienia od niego sprzeciwu jeszcze nie rozpoczął biegu. Wskazał, że wyrok ten nie jest prawomocny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przepis ten wyraża zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę przysługujących jej środków prawnych. Wyjątek od wskazanej zasady przewiduje art. 424¹ § 2 k.p.c., który w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi od orzeczenia sądu pierwszej lub drugiej instancji uzależnia od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności, albo praw człowieka i obywatela

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 113). Wniesienie skargi od orzeczenia sądu pierwszej instancji na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. nie jest jednak dopuszczalne, jeżeli możliwa jest zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

Gdyby podzielić stanowisko skarżącego, że zaskarżony wyrok zaoczny nie został mu skutecznie doręczony, a termin do wniesienia od niego sprzeciwu nie rozpoczął swego biegu i orzeczenie to się jeszcze nie uprawomocniło, przedmiotową skargę należałoby ocenić jako niedopuszczalną, gdyż skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje wyłącznie od orzeczeń prawomocnych.

Skargę należy uznać za niedopuszczalną również w razie przyjęcia, że zaskarżony wyrok zaoczny stał się prawomocny. Skarżący twierdzi mianowicie, że kierowane do niego przesyłki sądowe były błędnie adresowane, gdyż wówczas zamieszkiwał już pod innym adresem, przy czym znanym sądowi. Z utrwalonego orzecznictwa wynika tymczasem, że doręczenie pozwanemu odpisu pozwu, a następnie wyroku zaocznego z naruszeniem kodeksowych przepisów o doręczeniach może prowadzić do nieważności postępowania. Oznacza to, że zarzuty formułowane przez skarżącego – niezależnie od ich prawdziwości - mieszczą się w ramach podstawy wznowienia postępowania z powodu nieważności ze względu na pozbawienie skarżącego możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa (art. 401 pkt 2 k.p.c.). Skarżący nie skorzystał jednak z możliwości wniesienia skargi o wznowienie postępowania zakończonego zaskarżonym wyrokiem zaocznym.

Skoro więc skarga podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna należało orzec jak w sentencji (art. 424⁸ k.p.c.).